

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 25.09.2017 № 16)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"НАДАННЯ НАСЕЛЕННЮ СУБСИДІЙ"
1.06.00.01**

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 289-44-49
керівник ДСС: Герасименко А. В.

Київ – 2017

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Надання населенню субсидій" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Цей звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження "Надання населенню субсидій" (далі – ДСС, спостереження), спрямованих на задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів у більш широкій і глибокій інформації щодо якості даних і процесів.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Метою проведення ДСС є отримання даних щодо надання населенню безготівкових субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та субсидій готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

Спостереження запроваджене у 1995 році для вирішення завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень у сфері соціального захисту населення.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.06 "Соціальний захист".

Спостереження базується на засадах законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", постанові Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 "Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива" (зі змінами та доповненнями) та розпорядженні Кабінету Міністрів України "Про затвердження плану державних статистичних спостережень на 2017 рік".

Спостереження здійснюється на основі звітів за формами № 1-субсидії (ЖКГ) (місячна) "Звіт про надання населенню субсидій на відшкодування оплати житлово-комунальних послуг" та № 1-субсидії (паливо) (місячна) "Звіт про надання населенню субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого і рідкого пічного побутового палива" (далі – форми) відповідно до роз'яснень щодо їх заповнення.

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані ДСС, є:

- експрес-випуск "Про надання населенню субсидій";
- статистичний збірник "Україна в цифрах";
- статистичний збірник "Статистичний щорічник України";
- статистичний збірник "Соціальний захист населення України";
- доповідь "Про соціально-економічне становище України";
- повідомлення для ЗМІ "Соціально-економічне становище України".

Поширення інформації користувачам здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами розробки спостереження у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, в порядку та на умовах, визначених Держстатом, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками ДСС є:

- кількість домогосподарств, які звернулися за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та субсидіями готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- кількість домогосподарств, яким призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та субсидіями готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- суми призначених субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- кількість домогосподарств, які отримують субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг;
- кількість домогосподарств, які отримали субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- суми нарахованих коштів організаціям, що надають домогосподарствам житлово-комунальні послуги;
- суми перерахованих коштів організаціям, що надають домогосподарствам житлово-комунальні послуги;
- заборгованість бюджетів перед організаціями, що надають домогосподарствам житлово-комунальні послуги;

– суми отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;

При проведенні ДСС використовують національні класифікатори, а саме: Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Одиницями ДСС є підприємства, які належать до сектору загального державного управління S. 13 (крім фондів соціального страхування S. 1313) та за основним видом економічної діяльності КВЕД-2010 відносяться до секції О "Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування".

Показники спостереження узагальнюються за типом місцевості (міські поселення та сільська місцевість), по Україні в цілому й у розрізі регіонів.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Державне статистичне спостереження "Надання населенню субсидій" проводиться відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо надання населенню субсидій (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Державної служби статистики України від 30.08.2017 № 237 і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Соціальний захист".

Згідно з Методологічними положеннями спостереження здійснюється на суцільній основі з щомісячною періодичністю. Сукупністю одиниць ДСС є структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у містах Києві і Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх створення) рад (далі – структурні підрозділи з питань соціального захисту населення). Формування цієї сукупності здійснюється на державному рівні. Джерелами інформації для формування сукупності є:

- перелік структурних підрозділів з питань соціального захисту населення, які надаються Держстату згідно з угодою щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та Мінсоцполітики;
- реєстр статистичних одиниць (PCO).

Одержані від респондентів первинні дані перевіряються на правильність та точність заповнення, контроль повноти введення, арифметичний і логічний контроль здійснюються автоматично засобами електронної обробки інформації. У разі виявлення помилок дані опрацьовуються з респондентами, коригуються та заносяться до бази даних. Уведення даних, їх оброблення й агрегація здійснюються із застосуванням спеціально розробленого програмного забезпечення.

При проведенні державного статистичного спостереження за формами № 1-субсидії (ЖКГ) (місячна) та № 1-субсидії (паливо) (місячна) методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів органи державної статистики виявляють причини неотримання інформації. Рівень невідповідей у червні 2017 року становив 6,7% за формою № 1-субсидії (ЖКГ) (місячна) та 9,7% за формою № 1-субсидії (паливо) (місячна). Аналіз причин неподання свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з виникненням надзвичайних та непереборних обставин.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де вказані відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо надання населенню субсидій здійснюється в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 5 числа після звітного періоду	на 12 день після звітного періоду	на 15 день після звітного періоду	на 20 день після звітного періоду

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються у терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному веб-сайті Держстату. Так, щомісячний

експрес-випуск "Про надання населенню субсидій" розміщено на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Експрес-випуски"/"Демографічна та соціальна статистика. Соціальний захист". Ця інформація може надаватися користувачам в електронному вигляді на підставі їхніх запитів.

Більш детальну статистичну інформацію, наявну за цим спостереженням, можна отримати за запитами в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;

телефон: (044) 289–44–49;

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція ДСС передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, формування сукупності одиниць спостереження, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, показники цього державного статистичного спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень як у цілому по Україні, так і в розрізі регіонів.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації спостереження щодо надання населенню субсидій формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування. Користуються нею також науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи.

У липні 2015 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики соціального захисту, зокрема щодо

показників, які містяться в експрес-випуску "Про надання населенню субсидій" й аналогічних статистичних публікаціях територіальних органів державної статистики, а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації зі статистики соціального захисту 45% опитаних зазначили, що статистична інформація щодо показників зі статистики соціального захисту є основною або важливою складовою їхньої діяльності, 97% – поставили оцінку "добре" та "відмінно" інформаційному наповненню експрес-випуску "Про надання населенню субсидій".

Переважає більшість користувачів дала оцінку "Добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників зі статистики соціального захисту. Найбільш важливими критеріями користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на третьому – "Своєчасність та Пунктуальність" та "Відповідність/Релевантність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату України від 14 травня 2013 року № 149. У цілому по Україні у 2016 році значення показника звітного навантаження на респондентів порівняно з 2015 роком зменшилося за формою № 1-субсидія (ЖКГ) (місячна) на 2,5%, а за формою № 1-субсидія (паливо) (місячна) – на 2,7%.

За результатами анкетного опитування, для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-субсидії (ЖКГ) (місячна) становлять 1 год. 53 хв., за формою № 1-субсидії (паливо) (місячна) – 1 год 30 хв. Більшості із числа опитаних респондентів (91% за формою № 1-субсидії (ЖКГ) (місячна) та 93% за формою № 1-субсидії (паливо) (місячна)) було не складно зрозуміти інструкцію (роз'яснення) та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-субсидії (ЖКГ) (місячна) становить 91, за формою № 1-субсидії (паливо) (місячна) – 93 (при середньому показнику по державних статистичних спостереженнях 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти в електронному вигляді, постійно збільшується. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цими формами, у 2015 році

становила 10,1% за формою № 1-субсидії (ЖКТ) (місячна) та 10,1% за формою № 1-субсидії (паливо) (місячна), у 2016 році – 23,9% та 23,7% відповідно.

Із метою зменшення звітного навантаження на респондентів, у 2015 році було проведено внутрішнє тестування форм № 1-субсидії (ЖКТ) (місячна) та № 1-субсидії (паливо) (місячна), за результатами якого оптимізовано кількість показників, розроблено та схвалено єдиний бланк, збір даних за яким розпочнеться зі звіту за січень 2018 року.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС. Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначена положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

- статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;

- в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення ДСС забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення спостереження передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях і засобах масової інформації.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат і зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом установаження постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами спостереження.

На даний час вивчається можливість переведення цього державного статистичного спостереження до складу адміністративної звітності Міністерства соціальної політики України.